

หลักสูตรการจัดกิจกรรมฝึกอบรมประชาชน
หลักสูตรการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ จำนวน 5 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางคล้า

- กิจกรรม ☐ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ☐ เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
☒ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
☐ การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

ความเป็นมา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางดำรงชีวิต และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนา และการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ซึ่งเปรียบเสมือนแสงเทียนที่ส่องสว่างให้เห็นทางที่ก้าวเดินต่อไป ที่เน้นการเจริญเติมโตที่ค่อย ๆ เกิดขึ้นตาม ศักยภาพที่มีอยู่อย่างมีเหตุมีผลเป็นขั้นเป็นตอนด้วยความมั่นคง และเตรียมพร้อมด้วยความไม่ประมาท ในการรับมือกับวิกฤตต่าง ๆ ตลอดจนการนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงยึด การดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับสิ่งที่อยู่รอบตัวและสามารถปฏิบัติได้จริง ทรงมีความละเอียดรอบคอบและทรงคิดค้นแนวทางพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด ซึ่งไม่มีสูตรตายตัวสำหรับ แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากแต่ละประเทศมีบริบท ชีตความสามารถ ข้อจำกัด ที่แตกต่างกันออกไปแต่ละประเทศจึงจำเป็นต้องประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง และสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งประสบการณ์ และองค์ความรู้ซึ่งกันและกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เป็นเทคโนโลยีทางเลือกสำหรับการเกษตร ในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดทางการเกษตร จากปัญหาการปลูกพืชในดินติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ดินเค็ม ดินเปรี้ยว แมลงศัตรูพืช ทำให้ต้องใช้สารเคมีมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์สามารถหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาดังกล่าวได้ ผลผลิตที่ได้เป็นผลผลิตที่สะอาดปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทั่วไปสามารถเลือกผักที่ปลอดภัย มีประโยชน์ต่อร่างกายไว้บริโภค รู้จักการลดรายจ่ายภายในครัวเรือน ทั้งยังสามารถนำไปเป็นอาชีพเสริมหารายได้ให้กับครอบครัวเพื่อให้ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้

จากความสำคัญดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางคล้า จึงจัดโครงการกิจกรรมฝึกอบรมประชาชน ประจำปีงบประมาณ 2568 หลักสูตรการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ และสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. หลักการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์
2. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันตนเองได้

เป้าหมาย

1. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
2. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ 3 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	อธิบายช่องทางการประกอบอาชีพ	1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 3. การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ 4. สามารถบอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่องความสำคัญของอาชีพการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ 2. ศึกษา ความรู้เบื้องต้นในการประกอบอาชีพการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพจากผู้รู้ ผู้ประกอบการในชุมชน ความต้องการของตลาด การลงทุนและกระบวนการผลิต การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และวัตถุดิบ 3. วิทยากรกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบวิธีการในการประกอบอาชีพการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ กับผู้เรียนที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพ ที่เป็นไปตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียนเช่น การเป็นเจ้าของกิจการ การรับจ้าง เป็นต้น	40 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	ทักษะการประกอบอาชีพ	มีทักษะการประกอบอาชีพ	2.1 บอกวิธีการจัดเตรียม สถานที่ ในการประกอบอาชีพ การปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ได้ถูกต้อง 2.2 บอกขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ได้ถูกต้อง 2.3 บอกขั้นตอนการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ถูกต้องตามขั้นตอนที่ได้มาตรฐาน	2.1 สถานที่ ในการประกอบอาชีพ 2.2 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ 2.3 ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์	40 นาที	3 ชั่วโมง
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์	3.1 สามารถบริหารจัดการควบคุม วางแผนการปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ 3.2 สามารถบอกขั้นตอนและรายละเอียดการจัดทำองค์ประกอบการตลาด สำหรับการเข้าสู่ตลาดของอาชีพ การปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์ 3.3 สามารถบอกอุปสรรคและความเสี่ยงของอาชีพ การปลูกผักไฮโดรโปนิิกส์	3.1 ให้ผู้เรียน สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เรื่อง การบริหารจัดการการผลิตแล้วจัดกิจกรรมการเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปลองค์ความรู้ในรูปแบบการตอบคำถามจากใบงาน หรือแบบบันทึกการเรียนรู้ 3.2 จัดให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มๆ เพื่อศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง การจัดการการตลาด บันทึกการเรียนรู้ และ	40 นาที	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			3.4 สามารถจัดทำแผนการตลาดเพื่อเข้าสู่อาชีพการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสูงสุด	จัดการอภิปรายแลกเปลี่ยนแนวคิดเพื่อสรุปขั้นตอนที่ถูกต้องและวิธีการเหมาะสม 3.3 ครูสนทนาแลกเปลี่ยนกับผู้เรียนความเสี่ยงและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ พร้อมสรุปแนวคิดที่ได้ในแบบบันทึกการเรียนรู้ 3.4 ครูกำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนการตลาดอย่างง่ายในการนำอาชีพเข้าสู่ตลาดเพื่อวางแผนนำไปใช้จริงเมื่อเสร็จสิ้นการฝึก โดยผู้สอนให้คำชี้แนะวิธีการ		

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. วิทียากร
3. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดผลประเมินผล

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี ร้อยละ 20
2. การประเมินตามสภาพจริงจากชิ้นงาน
 - 2.1 ทักษะการปฏิบัติ ร้อยละ 40
 - 2.2 คุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ ร้อยละ 40
3. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 3.1 แบบประเมินผลระหว่างเรียน - หลังเรียน
 - 3.2 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 3.3 แบบประเมินผลชิ้นงาน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60